

לשוננו לעם

עורכים: ע' איתן ומ' מדן

כרך יט, תשכ"ח

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

לקט ממונחי הצילום*

cassette

מחסנית

הקופסה, שהסרט נתון בה בתוך המצלמה.

objective

עצמית

מערכת עדשות במצלמה. היא נראית כזכוכית עבה אחת.

telephoto lens

עצמית-רחק

עצמית מיוחדת לצילום עצם מרוחק, כדי שייראה בתצלום, כאילו צולם מקרוב.

diaphragm

צמצם

התקן בעצמית עשוי דפי מתכת. תכליתו לצמצם או להרחיב את מידת פתיחתה של העצמית (את מפתח העצמית).

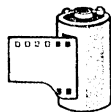
shutter

סגר

המנגנון הסוגר בעד קרני האור. הוא נפתח ברגע הצילום (החשיפה).

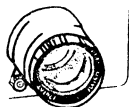
צמצם

מחסנית

סגר

עצמית

* המונחים לקוחים מן המילון למונחי הצילום של האקדמיה ללשון העברית, הנדפס והולך. הלקט הנ"ל וההסברים נערכו בידי א' א' אופנברג.

focal plane shutter סגור בקיע
סגור בעל בקיע, העובר במהירות על פני חומר הצילום.

filter מסנן
זכוכית צבעונית, שמרכיבים לפני העצמית לשם סינון האור.

flash light, f. lamp מבזק
מכשיר חשמלי, המאיר במהירות הבזק.

viewfinder פונת
מעין חלון על המצלמה או בתוכה. בה מכוונים את המצלמה אל מטרת הצילום.

lens hood, sun shade סך-אור (ברבים : סכי-אור)
מכשיר להגנת העצמית מפני חדירת קרני האור המיותרות.

cable release, wire r. מחשף גמיש
חוט מתכת גמישה להפעלת הסגור.

exposure time זמן החשיפה
משך הזמן, שהעצמית נשארת חשופה לחדירת קרני האור.

overexposure חשיפת-יתר
פגם בתצלום, הנובע מחשיפה ממושכת מזמן החשיפה הנדרש.

פונת

מסנן

סך-אור

ברבים : סכי-אור

מבזק

underexposure	חֲשִׁיפַת־חֶסֶר
	פגם בתצלום, הנובע מחשיפה קצרה מזמן החשיפה הנדרש.
snapshot	תצלום (חֶטֶף)
	תצלום בן־רגע בלא הכנה.
sheet film, cut f.	סרֶט דָף
	סרט צילום חתוך לדפים לפי מידות מקובלות; כל דף ישמש לתצלום אחר.
roll film	סרט גליל
	סרט צילום גלול בסליל, המשמש למספר צילומים בזה אחר זה.
enlarger	מגדיל
	מכשיר להצטקה מוגדלת של נגיב על נייר צילום.
enlargement, blow-up	הגדיל
	תצלום מוגדל, המתקבל באמצעות מגדיל.
mat	קהוי
	תכונת נייר צילום או חומר אחר, שפניו אינם מבריקים.
retouching	דִיֹּת
	תיקון פגמים בנגטיב או בפוזיטיב בסכין, בעיפרון או במכחול.
transparency, (lantern) slide	שְׁקִיפִית
	תמונה מועתקת על גבי חומר שקוף, כגון זכוכית וכיו"ב.
slide projector	מְטוֹל שְׁקִיפִיּוֹת
	מכשיר להטלת תמונות משקיפיות על מרקע.
screen	מֶרְקָע
	הלוח או הבה, המשמש רקע לתמונות, הבאות מן המטול. יש להבדיל בין מֶסַךְ לבין מֶרְקָע. באולמות קולנוע נמצא מסך לפני המרקע. עם התחלת ההצגה עולה המסך ואז מתגלה המרקע.

- relative aperture number   מִפְתָּח יַחֲסִי
 יחס קוטר הצמצם של רוחק המוקד של העצמית. הוא קובע את כמות האור, המגיעה אל חומר הצילום (סרט או לוח צילום).
- focussing screen, ground glass   מְחַיצֵת מְקוֹד
 לוח זכוכית קהויה במצלמה, שרואים עליו את העצם העומד לצילום.
- to focus   מְקוֹד
 כיוון את רוחק העצמית מן חומר הצילום כדי להשיג תצלום חד. המיקוד נעשה לפי רוחק העצם מן העצמית ובהתאם לרוחק המוקד מן העצמית.
- miniature camera   מְצַלְמָה זְוֵטִית
 מצלמה, שמצלמים בה על סרט ברוחב 35 מ"מ או פחות מזה.
- latente image   בְּבוּאָה כְּמוֹסָה
 הדמות המצולמת שבחומר הצילום לפני פיתוחו.
- reflector   מְחַזֵּר
 כיסוי חלקי מסביב למקור האור המלאכותי, המכוון את האור בכיוון הרצוי.
- photoflood, floodlight   נֹרֵת שְׁפָעָה
 נורה גדולה בת כמה מאות וט, מורכבת בתוך מחזירור, המפיצה אור חזק אחיד.
- frame size   מִדּוֹת הַמַּלְבֵּן
 מידות התמונה הנגטיבית, הבאה בתוך סרט גליל.
- dark-room   חֹדֶר אֶפּוֹל
 מעבדה לפיתוח, ובה תאורה, שאינה משפיעה על חומר הצילום.
- safelight   מְנֹרֵת אֶפּוֹל
 מנורה הנותנת אור מסונן, שאינו משפיע על חומר הצילום.

fine-grain דֶק הַגְרַעִין

תכונת חומר הצילום, שתחליבו מכיל גרעינים דקים של כסף האלידי.

fine-grain developer מְפַתַח מִדְק הַגְרַעִין

תמיסת פיתוח, ההופכת את גרעיני הכסף ההאלידי לגרעיני כסף.

fogging גְרִימַת דֶק

גרימת צפיפות יתר או כהות בחומר הצילום.

fixer, fixing bath קוֹבֵעַ

תמיסה, שמטבילים בה את חומר הצילום אחר פיתוחו כדי לקבוע את התמונה לצמיתות.

negative נְגָטִיב

חומר צילום, שדמות המקור מופיעה עליו בגוונים, שהם היפוך גוני המציאות. (המונח „תשליל“, שיש משתמשים בו במקום המונח הבין־לאומי נגטיב, לא נתקבל באקדמיה ללשון העברית.)

to dodge, to shade, to hold back הַצֵּל

מניעה חלקית של חשיפה בשעת ההגדלה כדי לאזן את גוני ההגדלה.

gradation דְרִיגָה

סולם הגוונים או הניגודים של החומר בפוזיטיב או בנגטיב.

soft מְתוּן

בעל ניגודים, החלשים מן הניגודים שבמציאות.

normal פְּקִיץ

בעל ניגודים, השווים לניגודים שבמציאות.

hard נְגוּדִי

בעל ניגודים, החזקים מן הניגודים שבמציאות.

glazing sheet	לוח מרוק
	לוח מתכת, שמעבירים עליו נייר צילום אחר הפיתוח כדי לעשות את פני הנייר מבריקים.
trimmer	מחַתְּכָה
	מכשיר לחיתוך קצותיו של נייר הצילום.
photograph	תְּצִלוּם
	תמונה, שנוצרה ע"י צילום.

ישראל הורביץ

מאדם ועד תולעת

לקט פתגמים וניבים על החי בספרותנו

א ד ם

(המשך)

ז. צרור

... קיצורו של דבר, אין לך אדם שאין לו צרור

ש"ע [תר' י"ד ברקוביץ], "מעשה שאין לו סוף", עמ' יח)

אמרתי: איש איש וצרור צרותיו

הוא, [הוא], "מדברים בעדם", חמשה ושבעים אלף, עמ' ז)

איש איש וצרורו, איש איש וצרתו

(ש' אש, "העיירה" [תר' י' טברסקין], עמ' 117)

הכל כאשר לכל נושא צרור תלאותיו על שכמו, ואיש איש

בלבו, כי צרתו כבדה מצרת אחרים

(מכתבים נבחרים [לפי ד"ר הלדר], הוצ' פאוסט, מכתב 10)